

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/27/2019
Identifikačné číslo spisu: 7016201096
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7016201096.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): V. Č., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom B. XX, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, Slovenská 40, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn. 2N 9455/15-181/16-KaPO, r.z. 49203/2016 zo dňa 26.07.2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/86/2018-138 zo dňa 20.12.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I. Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov ako žalovaný orgán verejnej správy, rozhodnutím sp. zn. 2N 9455/15-181/16-KaPO, r.z. 49203/2016 zo dňa 26.07.2016 podľa ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) odňal žalobkyňi nárok na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní pred súdom na základe dovolania oprávnenej osoby zo dňa 21.07.2015, podaného dňa 22.07.2015, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Co/481/2013-219 zo dňa 22.04.2015 z dôvodu neposkytnutia potrebnej súčinnosti určenému advokátovi pri poskytovaní právnej pomoci.

II. Konanie na krajskom súde

2. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“) žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, zamietol ako nedôvodnú. Náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z

účastníkov.

3. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd v súvislosti s doručovaním napadnutého rozhodnutia žalovaného uznal za pravdivé tvrdenia žalobkyne, že žalované rozhodnutie bolo doručené jej ako žalobkyni s tým, že jej matke ako splnomocnenkyni toto rozhodnutie nebolo doručené hneď po jeho vyhotovení. Dodal, že aj keď bolo žalované rozhodnutie adresované splnomocnenkyni žalobkyne, prevzala si ho žalobkyňa, čo vyplýva z obsahu spisovej dokumentácie žalovaného (návratky doručanky), z ktorej dokumentácie tiež vyplýva, že splnomocnenej matke žalobkyni bolo rozhodnutie žalovaného dodatočne zaslané dňa 05.12.2016 a žalobkyňa v zákonnej 15-dňovej lehote odo dňa dodatočného doručenia predmetného rozhodnutia žalobu proti tomuto rozhodnutiu už nepodala, čo súd zistil lustráciou v súdnom registri žalôb, kde nie je evidovaná ďalšia žaloba žalobkyne po 05.12.2016 v totožnej veci. V tejto súvislosti správny súd poznamenal, že v tomto registri žalôb a pred 01.07.2016 aj opravných prostriedkov je za posledných 6 rokov evidovaných cca 80 žalôb otca žalobkyne, ktorý k podaniam orgánov verejnej správy podáva svoje podania hromadne, a teda netradičným spôsobom, ako to je poznateľné aj z obsahu predmetného súdneho spisu (napr. č. I. 54).

4. V ďalšom konštatoval, že z obsahu spisovej dokumentácie žalovaného vyplýva, že žalované rozhodnutie bolo doručované zásielkou do vlastných rúk adresátovi, ktorý bol označený na zásielke takto: V. Č., Splnomocnenec: V. A., B. XX, XXX XX B. W., pritom žalobkyňa ako dcéra splnomocnenkyne má bydlisko na rovnakej adrese ako jej splnomocnenkyňa s tým, že žalobkyňa proti žalovanému rozhodnutiu, ktoré prevzala dňa 12.09.2016, podala predmetnú žalobu včas na poštovú prepravu dňa 27.09.2016. Uviedol, že z návratky doručanky jednoznačne nevyplýva, že by žalovaný doručoval rozhodnutie žalobkyni, ale naopak z nej vyplýva, že rozhodnutie bolo doručované jej splnomocnenkyni. Preto súd vyjadril názor, že pokiaľ žalobkyňa prevzala rozhodnutie žalovaného dňa 12.09.2016 a žalobu na poštovú prepravu podala dňa 27.09.2016, je nesporné, že žalobkyňa podala svoju žalobu proti rozhodnutiu žalovaného včas, ktoré rozhodnutie si sama vyzdvihla na pošte posledný deň odbernej lehoty (ako je to pravidlom u žalobkyni, poznamenal súd), a preto vzhľadom na špecifika prípadu, najmä na rovnaké bydliská žalobkyne a jej splnomocnenkyne, správne označenie splnomocnenkyne žalobkyne na zásielke, na to, že žalovaný doručoval zásielku so žalovaným rozhodnutím správne na adresu splnomocnenkyne žalobkyne a na to, že pokiaľ žalobkyňa prevzala zásielku so žalovaným rozhodnutím a svoju žalobu podala v zákonnej lehote na súd, nemohla byť v tomto prípade, za daných, vyššie v tomto bode uvedených okolností doručovania rozhodnutia žalovaného, ukrátená na svojich subjektívnych právach ako to tvrdila v žalobe, aj keď žalované rozhodnutie nebolo doručené splnomocnenkyni žalobkyne, a teda matke žalobkyne ako jej priamej príbuznej, pretože s takouto vadou doručenia rozhodnutia žalobkyni neboli spojené závažné nepriaznivé procesnoprávne následky pre žalobkyňu, ale naopak, bolo jej právo požiadať súd o preskúmanie rozhodnutia žalovaného dotýkajúceho sa jej práv plne uspokojené.

5. K žalobným námietkam žalobkyne, spočívajúcich iba v holom tvrdení, že celé odôvodnenie rozhodnutia je „absolútne nepravdivé, účelové, doslova škandalózne, ktoré nezodpovedá skutočnosti a je dehonestujúce orgány verejnej správy“ a že ho preto odmieta, správny súd poznamenal, že nebol povinný skúmať, v akom smere je rozhodnutie žalovaného absolútne nepravdivé, účelové, doslova škandalózne, ktoré nezodpovedá skutočnosti, pretože zákonodarca výslovne v ust. § 134 ods. 1 S.s.p. upravil viazanosť súdu rozsahom žaloby a žalobnými bodmi, s výnimkou ustanovenou v ust. § 134 ods. 2 S.s.p. (čo nie je prípad žalobkyne), aby neboli pochyby, že súd nemôže za žalobkyňu určovať rozsah súdneho prieskumu ani vyhľadávať konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia, pretože tu ide o normatívne vyjadrenie zásady „sudca nech nejde nad návrhy strán“, ktorú zásadu musí súd zásadne aplikovať, vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe všeobecnej správnej žaloby zákonnosť žalobou napadnutých rozhodnutí orgánov verejnej správy. Krajský súd tak v tejto časti žalobných námietok žalobkyne rozhodnutie žalovaného konkrétne nepreskúmaval, lebo v správnom súdnictve platí zákonná koncentrácia, podľa ktorej žalobkyňa môže žalobné body meniť, ale rozširovať ich len do konca lehoty na podanie žaloby. Zdôraznil, že ak žalobkyňa podala žalobu v posledný deň lehoty, potom sa sama pripravila o možnosť rozšíriť body žaloby o ďalšie žalobné body v zákonnej lehote na podanie žaloby.

6. Správny súd poznamenal, že pokiaľ žalobkyňa len všeobecne namietala, že odôvodnenie rozhodnutia je v hrubom rozpore s ustanoveniami § 32, § 46 zákona č. 67/1967 Zb. a zákona o poskytovaní právnej pomoci, tak súd má naopak za to, že rozhodnutie je v súlade s namietanými ustanoveniami zákona č. 67/1967 Zb., pretože správny orgán presne zistil skutočný stav veci a za tým účelom si obstaral potrebné podklady pre rozhodnutie tak, ako sú tieto uvedené v žalovanom rozhodnutí, s obsahom ktorého rozhodnutia sa krajský súd plne stotožnil, pretože podklady plne korešpondujú s obsahom spisovej dokumentácie žalovaného, ako aj s príslušnými ustanoveniami zákona č. 67/1967 Zb., zákona č. 327/2005 Z.z. a zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii.

7. Konajúci krajský súd uviedol, že vec žalobkyne preskúmal v neprítomnosti účastníkov konania, pretože žalovaný nežiadal nariadiť pojednávanie a svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil, pričom súhlasil s prejednaním veci bez jeho prítomnosti a žalobkyňa, ktorá žiadala nariadiť pojednávanie v obsahu svojej žaloby, už po dvoch odročených pojednávaniach, žiadala znovu odročiť pojednávanie nariadené na deň 20.12.2018 z dôvodu, že súd nenariadil pojednávanie cez prázdniny, ale na jej skúškové obdobie, kedy sa pripravuje na skúšky, ďalej z dôvodu, že jej súd nezaslal vyjadrenie k tomu, čo súd robil cez prázdniny, čo súd nepovažoval za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania v reštančnej veci žalobkyne, pôvodne vedenej pod sp. zn. 6S/94/2016. Preto súd bez zbytočného odkladu oznámil žalobkyňi, že sa pojednávanie nariadené na deň 20.12.2018 uskutoční.

8. K názoru žalovaného uvedeného vo vyjadrení k žalobe, že ak rozhodnutie žalovaného bolo uložené na pošte dňa 26.08.2016, tak sa považuje za doručené dňa 29.08.2016 (štátny sviatok - Výročie SNP), potom lehota na podanie žaloby žalobkyňi uplynula dňa 13.09.2016, keďže žalobkyňa podala žalobu až dňa 29.09.2016, konajúci súd uviedol, že vzhľadom na judikatúru Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej v prípade prevzatia uloženej písomnosti na pošte treba považovať za deň doručenia rozhodnutia deň reálneho prevzatia tejto písomnosti na pošte a len v prípade, ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, bude sa považovať 18. deň lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel, ktorá judikatúra viedla k spresneniu ust. § 24 ods. 2 zákona o správnom konaní s účinnosťou od 01.07.2017 v uvedenom smere, považoval názor žalovaného za nesprávny, lebo nie je súladný s judikatúrou Najvyššieho súdu SR aplikovanej do 30.06.2017.

9. Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd žalobu žalobkyne podľa ust. § 190 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

III. Konanie na kasačnom súde

10. Rozsudok napadla sťažovateľka kasačnou sťažnosťou z dôvodu, že ide o nesprávny a nezákonný rozsudok krajského súdu, ktorý vec nielenže nesprávne právne posúdil, nesprávnym procesným postupom neumožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ale aj rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia.

11. Uviedla, že v napadnutom rozsudku sa neuvádzajú rozhodujúce a dosť závažné a rozhodujúce materiálne ako aj skutkové dôkazy, ktoré majú byť súčasťou spisu. Poznamenala, že je otáznne, koľko súdnych konaní sa vedie o jednej žalobe a kto je zákonným sudcom. Poukázala na pohadzovanie si spisu počas letných prázdnin a na vytýčenie pojednávania až po začatí školského roka. Dodala, že napadnutý rozsudok je v rozpore s ustanovením § 191 ods. 1 písm. c), d), e), f) S.s.p. a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. V ďalšom konštatovala, že právna pomoc jej bola odňatá z dôvodu, že položila nesprávnu otázku. Uviedla, že konanie vykazuje závažné neodstrániteľné nedostatky, a to litispendencia a res iudicata. Záverom požiadala o oslobodenie od súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť.

12. Sťažovateľka navrhla, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, a aby jej priznal právo na úplnú náhradu trov konania.

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v podaní zo dňa 18.04.2019, v ktorom uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s výrokom ako i skutkovými a právnymi závermi obsiahnutými v odôvodnení rozsudku krajského súdu a navrhol zamietnuť kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

14. V podaní zo dňa 05.07.2019 sa sťažovateľka vyjadril k vyjadreniu žalovaného ku kasačnej sťažnosti. Uviedla, že vyjadrenie žalovaného má len 2 body, čo zrejme znamená, že ako právnická kancelária nevie zaujať právne stanovisko k veci, alebo už nepovažuje za potrebné sa vyjadrovať k tejto právnej veci. Vyjadrila názor, že vyjadrenie žalovaného je úbohé a obsahuje neustále sa opakujúce frázy. Dodala, že zotrváva na všetkých podaniach v tejto právnej veci.

IV. Právny názor NS SR

15. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. apríla 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

16. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľka domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn. 2N 9455/15-181/16-KaPO, r.z. 49203/2016 zo dňa 26.07.2016, ktorým bol podľa § 14 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní právnej pomoci sťažovateľke odňatý nárok na poskytnutie právnej pomoci, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľky sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 5b ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, o forme poskytnutia právnej pomoci rozhoduje centrum, prihliada pritom na okolnosti prípadu a účelnú ochranu práv oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby.

Podľa § 5b ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci, oprávnenú osobu alebo zahraničnú oprávnenú osobu v príslušnom konaní pred súdom zastupuje advokát, ktorého určí centrum zo zoznamu podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak. Proti rozhodnutiu podľa prvej vety sa advokát nemôže odvolať; ustanovenia osobitného predpisu tým nie sú dotknuté.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, ak sa fyzickej osobe rozhodnutím centra priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci, centrum ju vyzve na uzavretie dohody o poskytovaní právnej pomoci s určeným advokátom alebo centrom a na udelenie plnomocenstva na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci určenému advokátovi alebo centru; súčasťou dohody je aj súhlas oprávnenej osoby s poskytovaním informácií centru podľa odseku 3.

Podľa § 12 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci, ak oprávnená osoba neudelí plnomocenstvo na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci centru alebo určenému advokátovi alebo ak udelené plnomocenstvo odvolá, nemá nárok na určenie iného advokáta; to neplatí, ak oprávnená osoba preukáže nečinnosť advokáta alebo jeho vzťah k protistrane.

Podľa § 13 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci, oprávnená osoba je povinná poskytovať centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní právnej pomoci, centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak oprávnená osoba neposkytuje centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť,

Podľa § 21 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, advokát je povinný odmietnuť poskytnutie právnych služieb, ak a) v tej istej veci alebo vo veci s ňou súvisiacej poskytol právne služby inému, ktorého záujmy sú v rozpore so záujmami toho, kto o poskytnutie právnych služieb žiada, b) sú záujmy advokáta alebo osôb jemu blízkych v rozpore so záujmami osoby, ktorej by sa právne služby mali poskytnúť, c) protistranu zastupuje advokát, s ktorým vykonáva advokáciu spoločne, d) informácia, ktorú má o inom klientovi alebo o bývalom klientovi, by mohla toho, kto o poskytnutie právnych služieb žiada, neoprávnenne zvýhodniť, e) vzhľadom na pracovnú zaťaženosť alebo dlhodobú neprítomnosť nemôže riadne chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta.

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, advokát je oprávnený odstúpiť od zmluvy o poskytovaní právnych služieb len zo závažných dôvodov, najmä ak sa narušila nevyhnutná dôvera medzi ním a klientom alebo pokyn klienta je v rozpore s predpismi komory. Advokát tak postupuje vždy, ak zistí dôvody uvedené v ustanovení § 21.

17. Zo súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného kasačný súd zistil, že dňa 28.07.2015 bola žalovanému doručená žiadosť matky sťažovateľky (ktorá bola v čase podania žiadosti maloletá) o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v dovolacom konaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Co/481/2013-219 zo dňa 22.04.2015 o náhradu škody v sume 754,82 eur.

18. Žalovaný rozhodnutím sp. zn. 2N 9455/15-181/16-KaPO, r. z. 175/2016 zo dňa 04.01.2016 priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci a určil advokátku JUDr. Miroslavu Slovinskú.

19. Dňa 02.03.2016 bola žalovanému doručená žiadosť ustanovenej advokátky o „odustanovenie“ od povinnosti poskytnúť bezplatnú právnu pomoc sťažovateľke. Svoju žiadosť odôvodnila tým, že listom zo dňa 29.01.2016 vyzvala sťažovateľku k súčinnosti, ktorá reagovala až listom zo dňa 19.02.2016. V tomto sťažovateľka žiadala advokátku o informáciu ohľadom jej príbuzenského vzťahu k predsedovi okresného súdu Spišská Nová Ves a k sudkyňi Krajského súdu v Košiciach s tým, že až po jej odpovedi sa zaujme stanovisko na ďalší postup. Takéto konanie mala za obzvlášť neprímerané, nevhodné, neprípustné.

20. Dňa 06.04.2016 bola žalovanému doručená žiadosť matky sťažovateľky o zmenu právneho zástupcu, z dôvodu že odo dňa 23.02.2016 (odo dňa doručenia listu zo dňa 19.02.2016) sa ustanovená advokátka neozvala. S uvedenou žiadosťou vyjadrila sťažovateľka súhlas v podaní zo dňa 19.04.2016, v ktorom zároveň oznámila žalovanému, že splnomocňuje svoju matku, aby ju naďalej zastupovala v tejto právnej veci s tým, že podpísané splnomocnenie zo dňa 30.05.2016 bolo doručené žalovanému dňa 09.06.2016.

21. Žalovaný rozhodnutím sp. zn. 2N 9455/15-181/16-KaPO, r. z. 28070/2016 zo dňa 28.04.2016 zmenil rozhodnutie zo dňa 04.01.2016 a na zastupovanie sťažovateľky určil advokátku JUDr. Danicu Holkovú.

22. V podaní zo dňa 06.06.2016 oznámila splnomocnenkyňa sťažovateľky, že nesúhlasí s ustanovenou advokátkou z dôvodu, že táto ich po podaní žaloby odmietla zastupovať bez dôvodu, navyše protistranu zastupuje advokát, ktorý sídli na tej istej adrese a tej istej budove ako ustanovená advokátka. Vyjadrila, že je možné sa domnievať, že u ustanovenej advokátky nie je záruka, že bude plne hájiť záujmy klienta, preto žiadala o zmenu advokáta.

23. Ustanovená advokátka vo vyjadrení zo dňa 22.06.2016 uviedla, že skutočnosti uvedené v žiadosti o zmenu advokáta sa nezakladajú na pravde. Mala za to, že výmyslami sťažovateľky bola narušená dôvera

medzi klientom a advokátom, a preto odmietla poskytovať právnu pomoc osobe uvádzajúcej zavádzajúce a nepravdivé informácie.

24. Žalovaný vo svetle uvedených skutočností rozhodnutím sp. zn. 2N 9455/15-181/16-KaPO, r.z. 49203/2016 zo dňa 26.07.2016 podľa § 14 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní právnej pomoci odňal sťažovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní pred súdom na základe dovolania oprávnenej osoby zo dňa 21.07.2015, podaného dňa 22.07.2015 proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Co/481/2013-219 zo dňa 22.04.2015. V odôvodnení uviedol, že sťažovateľka nepreukázala nečinnosť advokátky ani jej vzťah k protistrane, pričom žalovaný nezistil existenciu dôvodných pochybností o kvalite právnej pomoci alebo o poskytovaní právnej pomoci v záujme ochrany práv sťažovateľky, ktoré by zakladali možnosť žalovaného rozhodnúť o zmene v osobe advokáta. Konštatoval, že dôvody na zmenu v osobe advokáta sa zakladali len na subjektívnych tvrdeniach sťažovateľky, pričom na ich podporu neoznačila ani nepredložila žiaden dôkaz. Išlo len o domnienky sťažovateľky bez podpory relevantnými dôkazmi, ktorá tak svojím konaním zmarila na základe subjektívnych dôvodov účel poskytovania právnej pomoci. Dodal, že konaním sťažovateľky, ktorým bolo spôsobené odmietnutie poskytovania právnej pomoci určeným advokátom a tým znemožnené udelenie plnomocenstva na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci došlo k neposkytnutiu potrebnej súčinnosti, čím sťažovateľka naplnila zákonný dôvod pre odňatie nároku na poskytnutie právnej pomoci.

25. Krajský súd rozhodujúc o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozsudku správneho súdu vyplýva, že krajský súd sa stotožnil s právnym záverom žalovaného majúca za to, že rozhodnutie žalovaného a tiež postup žalovaného správneho orgánu zodpovedal obsahu spisovej dokumentácie žalovaného a bol v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že kasačná sťažnosť sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu sa podstatne neodlišovala od dôvodov podanej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, s ktorej dôvodmi sa krajský súd v plnom rozsahu vysporiadal a jeho skutkové zistenia aj právne závery považuje kasačný súd za vecne správne.

27. V ďalšom kasačnom súde ustálil, že má za nesporný skutkový stav tak ako bol zistený žalovaným, preto sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami žalovaného ako aj s jeho právnym posúdením, v konaní, ani v rozhodnutí žalovaného nezistil porušenie žiadneho z ustanovení Správneho poriadku ani iného právneho predpisu. Rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 47 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, v odôvodnení žalovaný uviedol skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami sťažovateľky a s jej vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

28. Vo svetle uvedeného považuje kasačný súd zistenie skutkového stavu na posúdenie veci za dostačujúce. Kasačný súd uvádza, že rovnako má za nesporný skutkový stav tak, ako ho v podrobnostiach opísal krajský súd v preskúmanom rozhodnutí. Kasačný súd po oboznámení sa s pripojeným súdnym a administratívnym spisom musí konštatovať, že v predmetnej veci nebolo možné postupovať inak, ako súhlasiť so závermi prijatými krajským súdom v napadnutom rozhodnutí, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom, nakoľko krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje.

29. Kasačný súd dospel zhodne ako krajský súd k záveru, že žalovaný postupoval v danej veci v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležitým spôsobom zistil skutkový stav a aplikáciou relevantných zákonných ustanovení zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver, a preto krajský súd nepochybil, keď žalobu sťažovateľky zamietol.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň považuje za dôležité vyjadriť sa ku kasačným námietkam sťažovateľky. V prvom rade by Najvyšší súd Slovenskej republiky rád uistil sťažovateľku, že v čase letných prázdnin sa predmetný spisový materiál určite len tak nepohadzoval medzi súdmi, tak ako to vyjadrila v kasačnej sťažnosti. Celý spisový materiál bol v súlade s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/94/2016-89 zo dňa 12.10.2017 predložený Krajskému súdu v Prešove ako súdu miestne príslušnému na rozhodnutie. Nakoľko Krajský súd v Prešove sa necítil byť miestne príslušný na rozhodovanie vo veci, musela byť vec v zmysle ustanovenie § 18 ods. 3 S.s.p. predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie, pričom bolo nevyhnutné, aby Krajský súd v Prešove spolu s vyjadreným nesúhlasom predložil aj celý spisový materiál, na podklade ktorého následne Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že na konanie a rozhodovanie vo veci je miestne príslušný Krajský súd v Košiciach (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Nds/1/2018 zo dňa 18.05.2018).

31. Vyjadrenia sťažovateľky, že krajský súd účelovo vytýčil ústne pojednávanie po začatí školy, aby sa nemohla zúčastniť konania pred súdom vyhodnotil kasačný súd za ničím nepodložené a zavádzajúce, nakoľko z konania správneho súdu vyplýva, že tento sa sťažovateľke snažil vyjsť v ústrety, odročil pojednávanie na jej návrh, no v súlade so zásadou hospodárnosti konania postupoval v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, aby predchádzal zbytočným prietahom a vec preto rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania. Na dôvazok kasačný súd uvádza, že súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka. V ospravedlnení sa z pojednávania sťažovateľka uviedla, že sa ospravedľuje z pojednávania z dôvodu, že je študentkou vysokej školy a v čase pojednávania má skúškové obdobie. Sťažovateľka však nepriložila listinné dôkazy, ktoré by mohli zakladať dôležitý dôvod, pre ktorý by sa pojednávanie mohlo odročiť. Byť prítomný na pojednávaní je právom účastníka konania, avšak keď toto svoje právo bez dôležitého dôvodu nevyužije, môže súd vec prejednať v neprítomnosti účastníka. Sťažovateľka v konaní pred krajským súdom nepreukázala, že by mala plánovanú skúšku práve na deň, ktorý by korešpondoval s dňom konania pojednávania, t. j. 20.12.2018. Skutočnosť, že sťažovateľka je študentkou vysokej školy a má skúškové obdobie nemožno považovať za dôležitý (závažný, nepredvídateľný) dôvod na odročenie pojednávania, nakoľko v takom prípade by súd musel pojednávanie odročiť až do ukončenie vysokoškolského štúdia sťažovateľky. Kasačný súd v tejto súvislosti ďalej konštatuje, že konanie o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného sa uskutočnilo na základe žaloby podanej samotnou sťažovateľkou, teda išlo o konanie ňou vyvolané, z čoho možno vyvodiť, že išlo o konanie vo veci sťažovateľke známej. Posúdením všetkých týchto okolností nemožno vyvodiť záver, že krajský súd pochybil, keď vec prejednal bez neúčasti sťažovateľky, na strane ktorej by existoval vážny dôvod, pre ktorý by súd mal pojednávanie odročiť. Tvrdenie sťažovateľky, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, tak neobstojí.

32. Sťažovateľka v kasačnej sťažnosti uviedla, že nie je zrejmé koľko konaní sa vedie o jednej žalobe a kto vlastne je zákonný sudca. K tomu kasačný súd udáva, že tieto skutočnosti boli jasné od počiatku. Kasačný súd však pripúšťa, že sťažovateľka mohla stratiť prehľad o tom o akej žalobe sa jedná a kto je zákonným sudcom v danej veci vzhľadom na množstvo konaní, ktorých bola a je účastníčkou konania (len na Najvyššom súde Slovenskej republiky ide o 7 konaní), preto sa rozhodol, že sťažovateľke tieto skutočnosti ozrejmi. Konanie o žalobe, ktorú podala sama sťažovateľka začalo na Krajskom súde v Košiciach dňa 30.09.2016 pod sp. zn. 6S/94/2016, ktorá bola pridelená na rozhodnutie senátu 6S, sudcovi JUDr. Milanovi Končekovi. Po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o miestnej príslušnosti na konanie a rozhodovanie vo veci (viď vyššie), bola vec vrátená Krajskému súdu v Košiciach, kde jej bola pridelená nová spisová značka, a to sp. zn. 6S/86/2018, s tým, že zákonným sudcom bol stále JUDr. Milan Konček. V súvislosti s uznesením Krajského súdu Košice sp. zn. 7S/131/2016 zo dňa 25.10.2017, ktoré vydal JUDr. Juraj Tymko, a na ktoré sťažovateľka poukazovala v kasačnej sťažnosti, kasačný súd uvádza, že v danej veci došlo k odmietnutiu žaloby proti rozhodnutiu žalovaného, pretože túto podala sťažovateľkina matka, ktorá nebola v predmetnej veci aktívne legitimovaným subjektom na podanie správnej žaloby. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 1Sžk/12/2018 zo dňa 26.06.2018 zamietol kasačnú sťažnosť voči uzneseniu krajského súdu v

Košiciach č. k. 7S/131/2016 zo dňa 25.10.2017. Vo svetle uvedeného vyhodnotil kasačný súd námietku sťažovateľky za nedôvodnú.

33. Sťažovateľka namietala rozpor napadnutého rozsudku krajského súdu s ustanovením § 191 ods. 1 písm. c), d), e), f) S.s.p. a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, pričom svoju námietku nijako neodôvodnila, uviedla len strohú konštatáciu o rozpore rozsudku krajského súdu s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona a čl. 46 Ústavy SR. Za takejto situácie sa kasačný súd touto námietkou nemohol zaoberať a vyhodnotil ju ako nedôvodnú.

34. Sťažovateľka viac krát v kasačnej sťažnosti uviedla, že žalovaný rozhodol o odňatí právnej pomoci práve z dôvodu, že LEN položila nesprávnu otázku, a to otázku smerovanú na ustanovenú právnu zástupkyňu JUDr. Miroslavu Slovinskú o jej rodinných pomeroch. V tejto súvislosti kasačný súd dáva do pozornosti sťažovateľky, že poskytovanie bezplatnej právnej pomoci má svoje limity. Nie je možné (či už personálne, technicky alebo ekonomicky), aby si žiadatelia o bezplatnú právnu pomoc diktovali svoje vlastné podmienky, za akých sú ochotní akceptovať ponúkanú právnu pomoc. Práve preto zákon o poskytovaní právnej pomoci myslí aj na situácie, kedy žiadatelia sami svojou nečinnosťou, resp. neochotou spolupracovať, prípadne kladením si vlastných podmienok umožnia, aby žalovaný v rámci možnosti daných mu zákonom rozhodol o odňatí nároku na poskytnutie právnej pomoci. Takýmto spôsobom vie žalovaný zaistiť, aby právna pomoc bola poskytovaná tým, ktorý jej poskytovanie nepodmieňujú subjektívnymi požiadavkami. Kasačný súd považuje za samozrejmé, že pri poskytovaní právnej pomoci je nevyhnutné, aby klient komunikoval s prideleným advokátom, avšak všetka komunikácia by sa mala týkať uplatňovania práv, v súvislosti s ktorým bol nárok na poskytnutie právnej pomoci priznaný. Vo svetle uvedeného otázka sťažovateľky ohľadom jej rodinných pomeroch na ustanovenú právnu zástupkyňu pred tým, ako uzavreli plnomocenstvo bola nevhodná, nesúvisiaca s konaním v spojitosti s ktorým jej bola advokátka pridelená a zároveň úplne irelevantná na posúdenie nečinnosti advokáta, jeho vzťahu k protistrane alebo na posúdenie skutočností, ktoré by bránili riadnemu poskytovaniu právnej pomoci v záujme ochrany práv sťažovateľky.

35. Zároveň kasačný súd dáva do pozornosti, že vyššie uvedená skutočnosť nebola dôvodom na odňatie nároku na poskytnutie právnej pomoci tak ako tvrdí sťažovateľka v kasačnej sťažnosti, ale viedla k tomu, že žalovaný rozhodnutím sp. zn. 2N 9455/15-181/16-KaPO, r. z. 28070/2016 zo dňa 28.04.2016 určil na zastupovanie sťažovateľky JUDr. Danicu Holkovú, nakoľko mal za to, že odmietnutie poskytovania právnych služieb advokátkou JUDr. Miroslavou Slovinskou bolo dôvodné. S ustanovením nového právneho zástupcu však sťažovateľka nevyjadrila spokojnosť, práve naopak. V oznámení zo dňa 06.06.2016 vyjadrila dôrazný nesúhlas s osobou ustanovenej advokátky; vyjadrila domnienku, že ustanovená advokátka nie je zárukou, že bude plne hájiť jej záujmy; navyše vyjadrila dôvodné podozrenie, že žalovaný ustanovením predmetnej advokátky vychádza v ústrety snahe utuľtať túto právnu vec. Aj na základe vyjadrenia ustanovenej advokátky, ktorá poprela sťažovateľkou uvedené skutočnosti a označila ich ako jej výmysly, pristúpil žalovaný k odňatiu nároku na poskytnutie právnej pomoci. V súvislosti s uvedeným dáva kasačný súd sťažovateľke do pozornosti časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný jasne a výstižne vysvetlil dôvod odňatia nároku na poskytnutie právnej pomoci: „...oprávnená osoba nemá v zmysle uvedeného zákona právo na „výmenu“ žalovaným určeného advokáta kedykoľvek a z akýchkoľvek dôvodov, keďže v takom prípade by nebolo možné zabrániť šikanóznemu výkonu práva na poskytnutie pomoci prostredníctvom štátom určeného zástupcu. Uvedeným konaním oprávnenej osoby sú taktiež spôsobované obštrukcie v konaní pred súdom, v ktorom jej bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, keďže súd v dovolacom konaní nemôže konať, kým nie je oprávnená osoba zastúpená advokátom. Na základe uvedeného má centrum za to, že konaním oprávnenej osoby, ktorým bolo spôsobené odmietnutie poskytovania právnej pomoci určeným advokátom a tým znemožnené udelenie plnomocenstva na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci, došlo zároveň k neposkytnutiu potrebnej súčinnosti určenému advokátovi pri poskytovaní právnej pomoci, čím oprávnená osoba naplnila zákonný dôvod pre odňatie poskytovania právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 Z. z.“

36. Kasačný súd v ďalšom zdôrazňuje, že sťažovateľka nevyvrátila žiadnym hodnoverným spôsobom

skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený žalovaným, a s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, a preto za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru kasačného súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Preto, ak krajský súd dospel k záveru, že skutkový stav veci bol v správnom konaní spoľahlivo zistený a postup ako aj rozhodnutie žalovaného považoval za vydané v súlade so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žalobu sťažovateľky, považovať za správne.

37. Pokiaľ teda, krajský súd vyhodnotil námietky sťažovateľky proti rozhodnutiu žalovaného za nedôvodné a rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a žalobu sťažovateľky podľa § 190 S.s.p. zamietol, kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody, ktoré sú uvedené vyššie.

38. V súvislosti so žiadosťou sťažovateľky o oslobodenie od súdneho poplatku za podanú sťažnosť kasačný súd uvádza, že od tejto povinnosti je oslobodená v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

39. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľky sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

40. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.).

41. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.